

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

منية المرید

آداب فتوا دادن ۲

جلسه ۱۳۲

بندانی نیشابوری

نوع دوم: احکام و آداب مفتی

اگر مجتهد در مورد مسأله‌ای فتوا داد و بعداً مثل همان مسأله دوباره اتفاق افتاد، اگر فتوای قبلی و دلیلش را به یاد می‌آورد، می‌تواند مثل آن فتوا دهد ولی اگر فتوا را به یاد دارد ولی دلیل آن را فراموش کرده است، و دلیلی هم وجود ندارد که از نظر قبلی خود رجوع کند، در این هنگام اختلاف نظر است که آیا می‌تواند بدون اجتهاد، مثل فتوای اولی فتوا دهد یا باید مجدداً در مسأله اجتهاد کند.

جایز نیست مجتهد به آنچه متعلق به الفاظ ایمن، اقرار، وصایا و امثال اینها است فتوا دهد مگر اینکه خودش همشهری آنها باشد یا اینکه به مراد آنها و عادتشان آگاه باشد پس باید به آنها یادآوری کند زیرا

مسأله مهمی است.

آداب فتوا دادن

مفتی باید جواب فتوا را به خوبی تبیین کند تا اشکالات برطرف شود و باید جواب را شفاهاً بگوید و اگر زبان مستفتی را بلد نیست، همین که دو نفر عادل، سوال او را ترجمه کنند، کفایت می‌کند و البته گفته شده است که یک عادل نیز کفایت می‌کند.

مفتی می‌تواند جواب را بنویسد؛ گرچه این کار مخاطر آمیز است و برخی از گذشتگان، به شدت از نوشتن جواب سوال شرعی روی برگه، خودداری می‌کردند؛ به دلیل تحریفات و تغییراتی که احتمال می‌رفت در آنها اتفاق بیفتد.

عبارت مفتی در جواب دادن، باید واضح و آشکار باشد؛ طوری که هم شخص عامی آن را متوجه شود و هم نزد اهل علم، سبک و خفیف نباشد و نباید عبارت مفتی، دارای تشویش، اضطراب و موارد زشت، باشد و همچنین عبارت‌های نامانوس و ضعیف و امثال این موارد را بکار نبرد.